

Домбровська С.О.

*аспірантка кафедри фінансового менеджменту та фондового ринку
Одеського національного економічного університету*

Ланіна І.С.,

*кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансового менеджменту та
фондового ринку Одеського національного економічного університету*

ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

З метою соціально-економічного розвитку в ринкових умовах України головним пріоритетом на сьогоднішній час можна вважати ефективне функціонування підприємств. Однією з першооснов кризової ситуації значної кількості українських підприємств є наявність недостатньо ефективної системи управління фінансовими ресурсами – важливим фактором економічного зростання та розвитку підприємства.

Ефективність управління фінансовими ресурсами зазнає потреби у науково обґрунтованій системі методів та способів їх акумуляції, розподілу та використання.

Управління фінансовими ресурсами представляє собою систему інструментів та методів розробки і реалізації управлінських рішень, які пов'язані з процесами акумуляції, розподілу та використання фінансових ресурсів з метою стійкого фінансового стану й ефективної діяльності підприємства. Від побудови ефективної системи управління фінансовими ресурсами підприємства залежить його конкурентоспроможність та стійкі позиції на ринку [1, с.38].

Метою управління фінансовими ресурсами є забезпечення діяльності підприємства оптимальним обсягом фінансових ресурсів у кожний конкретний період часу відповідно до напрямків його розвитку та стадії життєвого циклу, організація формування необхідного рівня та раціонального використання

фінансових ресурсів, максимізація прибутку та забезпечення підвищення ринкової вартості підприємства.

Отже, перед командою менеджерів постають завдання у залученні коштів на найбільш вигідних для підприємства умовах; визначенні раціональної структури фінансових ресурсів; визначенні методів ефективного використання фінансових ресурсів підприємства з метою отримання бажаних фінансових результатів.

Для формування уяви про стан фінансових ресурсів підприємств України, на рис. 1 проілюстрована динаміка основних компонентів капіталу підприємств (власний капітал - ВК, довгострокові зобов'язання - ДЗ, поточні зобов'язання - ПЗ).

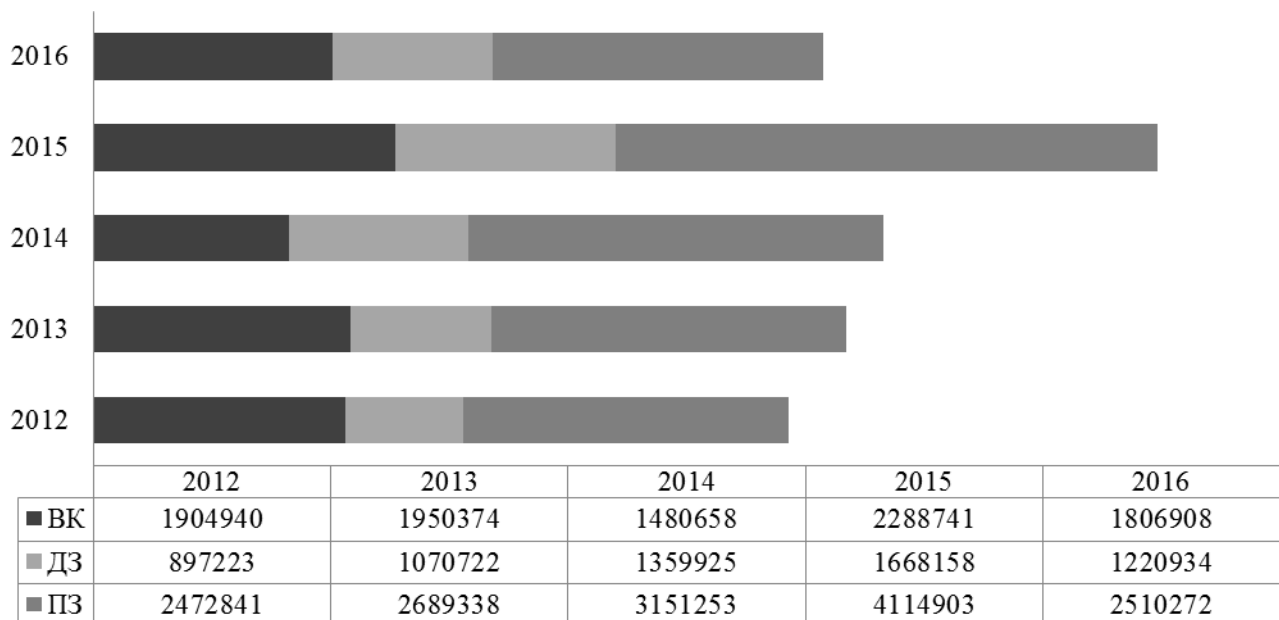


Рис. 1. Динаміка компонентів капіталу підприємств України, 2012-2016 рр., млн. грн.

**розроблено автором самостійно на основі [2]*

З метою підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства нами сформовано основний напрям, який складається з використання системного підходу, який включатиме в себе елементи планування, координації, стимуляції, контролю та інноваційної діяльності.

При управлінні фінансовими ресурсами підприємства доречним виявляється застосування системного підходу, який підпорядковується основній меті розвитку підприємства та визначає доцільність управлінського рішення в залежності від ситуації, яка виникає під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів середовища підприємства.

Системний підхід дає можливість представити процес управління фінансовими ресурсами підприємства як систему взаємопов'язаних елементів.

Системний підхід характеризує загальну стратегію управління фінансовими ресурсами та відповідно управлінські рішення та дії керівництва не лише в статичних умовах функціонування підприємства, а й в умовах кризової ситуації.

Для введення в систему беруть до уваги усі наявні ресурси підприємства, бо саме вони дають можливість проаналізувати поточний стан та рівень розвитку підприємства.

Для досягнення сформованих цілей та завдань в питаннях управління фінансовими ресурсами підприємства використовують певну сукупність форм та засобів управління, що відображається у механізмі управління фінансовими ресурсами підприємства. Далі суб'єкт управління, використовуючи певний фінансовий механізм, приймає та реалізовує управлінські рішення впливу на об'єкт управління.

На основі впровадження визначених управлінських рішень фінансовий менеджер отримує певні проміжні результати, дослідивши які, визначає проблеми, переваги та перспективи застосування визначеної стратегії управління. Саме отримані проміжні результати дають можливість вчасно корегувати поставлені цілі та завдання управління виходячи із реальної ситуації та перебігу подій. На наступному етапі перед фінансовим менеджером підприємства стоїть завдання удосконалити подальші управлінські рішення.

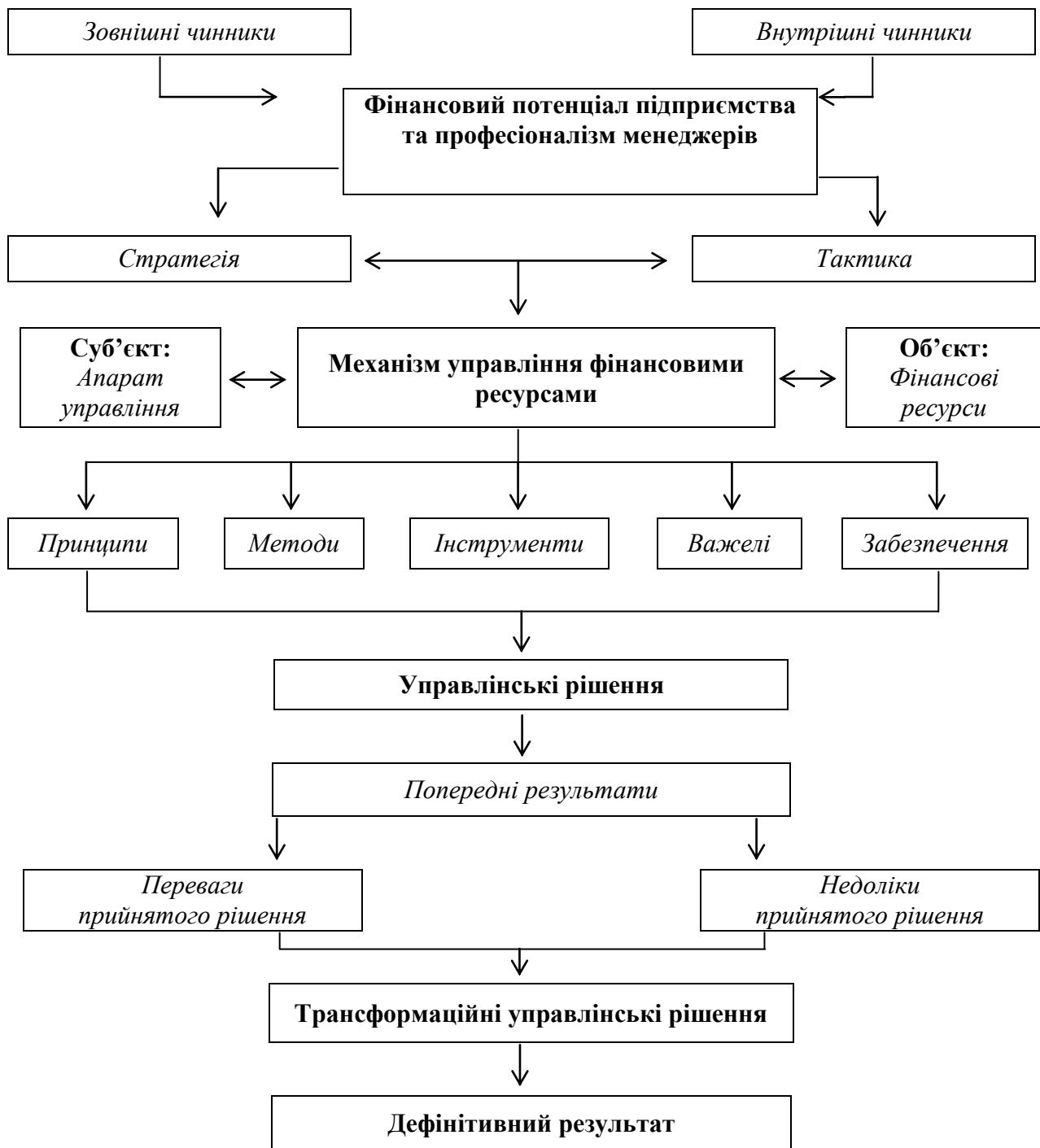


Рис. 2. Застосування системного підходу в системі управління фінансовими ресурсами підприємства

**розроблено автором самостійно на основі [3]*

Кожен етап управлінського процесу потребує чіткості та синхронізації з іншими процесами менеджменту підприємства, тому, системний підхід в організації управління фінансовими ресурсами підприємства дозволяє

аналізувати всі елементи досліджуваної системи у взаємозв'язку та взаємозалежності і, таким чином, досягати синергетичного ефекту в цілому.

Найкращим механізмом реалізації прийнятого рішення є ретельне планування дій, навчання персоналу, формування позитивного ставлення до змін у масштабі підприємства, розробка інструкцій і механізмів втілення розробленого рішення в життя та забезпечення безперервного й упорядкованого руху інформації між суб'єктами виконання рішення.

Оцінка результатів реалізації рішення є безперестанним процесом, що передбачає проведення опитування працівників, організацію перевірок дотримання графіків упровадження, визначення економії, контроль за виконання поставлених завдань, проведення зборів, оцінку задоволення покупців, постачальників, фінансових закладів, потенційних інвесторів.

Використання системного підходу в наукових дослідженнях є однією з характерних рис сучасної економічної науки, дає можливість розглядати будь-який економічний об'єкт як систему. Позитивним моментом доцільно відзначити те, що запропонована система дає можливість менеджерам аналізувати ситуацію, економити час та приймати оперативні рішення при управлінні фінансовими ресурсами підприємств.

Література:

1. Добринь С. В. Організація системи управління фінансовими ресурсами підприємства [Електронний ресурс] / С. В. Добринь // Інвестиції: практика та досвід. - 2015. - № 10. - С. 37-40.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Харченко В. А. Системний підхід до стратегічного управління підприємством [Електронний ресурс] / В. А. Харченко // Економічний вісник Донбасу. - 2013. - № 1. - С. 157-160.